

ARADI KÖZLÖNY

Árnyék 52. No. 14.
1938. május 22., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Redactia si Administratia:
Arad. Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

EL A RAPSZÓDIÁTÓL

Más a muzsika és más megint az élet. Olyan gazdagok nem vagyunk, bármily tejjel-mézzel folyó Kánaánban is élünk, hogy bizonyos kilengő zenei műfajok ütemezéséhez igazíthassuk köznapi életünk tempóját. Ezt az elvet kívánja törvényben rögzíteni meg Armand Călinescu belügyminiszter az abban az egészen új koncepciójú javaslatában, amelyet az ország közigazgatásának átreformálása érdekében készített el és terjesztett véleményadás végett a sajtó útján az ország közvéleménye elé. Kötelességet teljesítünk tehát amidőn mi is megállapítjuk, hogy Călinescu belügyminiszter alapvető koncepciója: a közigazgatás szervezetének állandósítása, politikától való mentesítése, olyan óhaj megvalósításának újabb tervezetét jelenti, amelyet hosszú évek tapasztalatai tesznek indokolttá. Olyan éveké, amelyekben alaposan kitanulmányozhattuk, hogy mit jelent egy-egy község, egy-egy város, egy-egy megye, akár egy-egy ország-rész szempontjából is az a rendszer, amely a politikai iskolák szerint a falusi kisbirtóktól kezdve a municipiumok főpolgármesteri székhéig végig politikai pártívekkel tömte meg a közéletet: olyan pártívekkel, akik pártpolitikai érdekek exponenseiként gyakran megfeledeztek az ország érdekeiről.

Călinescu belügyminiszter, maga is közigazgatási szakértő, jól tudja, hogy a közigazgatás munkamenetének politikamentessé tétele után annak folyamatosságát sikerül elsősorban is biztosítani. Az a közigazgatási vezető, akinek legfelsőbb pártfőnöke az ország uralkodója s egyetlen pártkasszája az államkincstár, valóban az egész ország érdekeit szolgálja, egyben pedig működésének folytonossága ígéret rá, hogy az elkezdett nagyszabású építkezéseket be is fogják fejezni újabb tranzakció szükséglete nélkül, a közmunkák frontján egészségesebb lélegzetű tervek programjának kidolgozására nyílik lehetőség és főleg remény a megvalósításra. Érthető, ha a politikátlanság e tudatos és energikus művelete természet-szerűleg fakasztja föl a decentralizációs közigazgatási munkaprogram kiépítésének párhuzamos tervezetét.

Aradon erről nincs mit tovább beszéljünk. Tudjuk, hogy közel két évtizeden át a centralizációs közigazgatási politika vákuumjának erőt színteltünk. Ez a metodus amerikai lendülettel virágoztatta föl a fővárost és egyes szerencsés vidékeit az országnak: de nem úgy, hogy a többi, kevésbé szerencsés fekvésű vidékek meg ne adták volna az árát. Politikai pártérdekek voltak ismételtelen azok a hatóerők, amelyeknek hullámhegyei és völgyei között a centralizáció és decentralizáció között hanykolódott a tizenkilencmillió ország lakosságának gazdasági élete. Rapszódikus változatossággal folyt a nagy kísérlet, anélkül, hogy különösebb élvezetünk telhetett volna benne. Nem először és nem egy ízben adtunk kifejezést már ezekben az években is annak a meggyőződésünknek, hogy mielőbb kívánatos e könnyelmű játékok beszüntetése: az egész ország területének egyforma, egyenletes virágzását csak a közigazgatás politikátlansága és a közigazgatási vezetők állandósítása indíthatja el. Olyan körülmények és lehetőségek között, amelyek módot adnak minden munka-

energiának és értéknek, hogy szabadon, mesterséges gátlások nélkül érvényesülhessen a közös munkában.

Az új közigazgatási reform-tervezet részletei természetesen még a belügyminiszteri tárca rejtékében pihennek. Nincs okunk azon-

ban kételkedni abban, hogy ahonnan a tényeknek annyi reális ismeretere valló koncepciók születtek, mint amennyit a javaslat eddig ismert részei tanúsítanak, ott joggal remélhetjük továbbra is a tárgyilagosságot és az elfogulatlanság nemes-értelmű liberálismasát. Az ország közéletének minden vonalán és a közigazgatási élet mindenfajta vonatkozásában. (J.)

Benes Eduard elnök:

„Nem szabad megengedni, hogy szétszakítsanak bennünket“

A csehszlovák köztársasági államfő megrázóhangú beszéde országa lakosságához — Kísérlet a kölcsönös ellentétek összeegyeztetésére

Prágából jelentik: BENES Eduard dr. köztársasági elnök a Csehszlovákia déli részén lévő Taborba utazott. Elutazása előtt nagyobb beszédet mondott a belpolitikai helyzetről. Többek között a következőket jelentette ki:

— A mai idők a legsúlyosabbak a háború befejezése óta. Ugy szeretnénk ma mindent elintézni, hogy kikerüljünk a bihákát. Meg kell őriznünk a nyugalomunkat és fontos, hogy lássuk a világos célt. Nem szabad megengedni, hogy szétszakítsanak bennünket. Nem félünk a jövő napoktól és fel vagyunk mindenre készülve. A kormány előkészíti a kisebbségi kérdés messzemenő megoldását. A kormány intézkedései megerősítik az ország valamennyi polgárának és nemzetiségének egyenjóságát. Az az alapelv, hogy mindenki egyenrangú lesz az egyenrangúak között, a közeljövőben konkrét formát kap. A közel napokban már ismertetni fogjuk az érdekelt felekkel a tervezett rendszabályokat.

Benes elnök ezután a továbbiakban a radikális elemekről beszélt:

— Mindkét részen vannak radikális elemek — mondotta. — Mint elnök hozzájuk for-

dulak és azt kiáltom feléjük, hogy mérsékeljék magukat. A megoldás csak megértéssel s kompromisszummal lehetséges. A kormány kötelessége, hogy keresse a középutat és a kormány álláspontja határozott. Felszólítom a pártokat, különösen a cseheket s a németeket, hogy egyforma szellemben segítsék meg a kormányt a kibékülés megszervezésében. Arra a kérdésre, hogy miként alakul a köztársaság helybeli politikai fejlődése, két pontban adom meg a választ: Demokratikus kormányzásunkat nem változtathatjuk meg. A jelenlegi koncentráció összetétele sem változhat meg. Az utóbbi napokban gyakran megsértették a politikai és rendőri hatóságok autoritását. Általános izgalom keletkezett, amelynek forrása a külpolitikai eseményekben keresendő. De mindemellett a választási mozgalom is hozzájárult az izgalom fokozásához. Felszólítom tehát a polgárokat, hogy cselekedjenek felelősségük tudatában, mérsékeljék magukat a választási küzdelemben és ügyeljenek, hogy ne lépjenek túl a határokat.

Az általános helyzetről megismételte azt a többször kifejtett reményét, hogy Európa el fogja kerülni a háborút.

Német csapatmozdulatok

a csehszlovák határon?

Páris (Radio Press): A Havas-ügynökség közli berlini jelentés alapján, hogy Neville HENDERSON berlini angol nagykövet tegnap WEISDECKER német külügyi államtitkárral tárgyalt, akitől felvilágosítást kért arra vonatkozólag, hogy miért küldött a német hadvezetőség csapatokat a határokra? A külügyi államtitkár érintkezést keresett KEITEL vezérrezreddel, akinek felvilágosítása alapján közölte az angol nagykövettel, hogy a csapatösszevonások nem jelentenek kivételes intézkedést.

A Cseh Távirati Iroda jelenti Prágából, hogy a szudeta-német párt választási agitációja sorozatos összetűzésekre vezetett. Felvonulásokat rendeztek, amelyen a férfiak barna ingben, horogkeresztes jelvényekkel jelentek meg és a Csehszlovákiában betiltott Horst Wessel-dalt énekeltek. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a provokáló magatartás megtorlására és Chodau községben két

tornászt, akik a szudeta-német otthon horogkeresztes öltözetében tornagyakereket folytattak, letartóztattak. Amikor a letartóztatottakat el akarták szállítani, a tömeg fenyegető magatartást tanúsított és a csendőrök kénytelenek voltak riasztó sortűzlet leadni. A szomszédos Neuseitz és Falkenau községekben a chodau események hírére szintén mozgólódás támadt, de itt nem került sor összetűzésekre.

Hodza Imrédy politikájaról

A Rador távirati iroda jelenti Prágából: HODZA dr. csehszlovák miniszterelnök nyilatkozott a kormány nemzetiségi törvényéről és a következőket mondotta:

— Tekintettel vagyunk a háborút követő másfél évtized tapasztalataira és tisztában vagyunk azzal is, hogy küzdelemben korszakhoz érkeztünk. A csehszlovák köztársaság lakosságát állandó radikálisizmusba kell helyez-

nánk. Hivatást töltünk be Európában és tudatában vagyunk annak, hogy a nemzetiségi kérdés rendezésével általános európai érdeket szolgálunk.

Nem fogunk megalkudni a néhünk idegen világszemléteivel és mindennemű provokációt a törvény szigorával büntetünk.

A szudeta-német kérdéssel kapcsolatban Hodzsa miniszterelnök kijelentette, hogy a csehszlovák kormány tudatában van annak, hogy milyen széleskörű szabadságot kell biztosítani a szudeta-németek részére. de a szudeta-német pártnak is tisztában kell lennie ezzel, hogy felelősségteljes követelésekkel állnak elő.

IMRÉDY magyar miniszterelnök politikáját szimpatikusnak találja a csehszlovák kormányelnök, aki nyilatkozatához még hozzátette:

— A magyar miniszterelnök beszédei olyan vonalon mozognak, amely Csehszlovákiában és a kisantant többi államaiban bizonyára teljes hozzájárulással fog találkozni.

Hodzsa miniszterelnök egyébként megítélta Prágába HENLEIN szudeta-német vezért, hogy a készülőben lévő nemzetiségi törvényjavaslatról vele tárgyalásokat folytasson. Mintán Henlein jelenleg az osztrák Alpokban tartózkodik, a tárgyalásokra minden valószínűség szerint a jövő héten kerül sor.

Agyonlőttek a csendőrök két szudetanémet férfit

Prágából jelentik: Szombaton hajnalban fél 4 órakor az égeri csendőrlaktanya előtt cseh rendőrök rálőttek két motorkerékpáron arrahaladó férfire. Az esetről kiadott hivatalos prágai jelentés megerősíti azt a hírt, hogy a motorkerékpár két utasa közül az egyik még a helyszínen meghalt, míg a másik kórházba szállítás közben hunyt el. A merénylet híre az égeri szudeta-német lakosság körében nagy izgalmat okozott. A város uccáin rendőri és csendőri járőrök cirkálnak.

Itt írjuk meg, hogy a Neamul Romanesc mai számában a braşovi Kronstädter Zeitungnak a szudeta-németekről írott cikkét kommentálja. — „A szudeta-németek, — írja a Kronstädter Zeitung — nem akarnak többé nemzeti kisebbségek lenni. A csehszlovák állam politikája volt a bűnös a mai helyzet előidézésében. Azt azonban, ami történt, nem lehet többé visszacsinálni. Nincs lehetőség a kérdés békés elintézésére.”

A Neamul Romanesc a következő megjegyzéseket fűzi a fentiekhez:

— „A lap, amely az Anschlus ügyében a fenti ítéletet kimondotta, Braşovban jelenik meg. Braşov Romániában fekszik, Románia pedig tagja a kisantantnak. A cikk írói román állampolgárok. Vajjon ne tudták volna azt az elemi szabályt, hogy nem szabad beavatkozniok egy más állam belügyeibe?”

Református templomi ünnepség

a Gradiste—Mosóczy-telepi új templom építési alapja javára.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy vasárnap kiváló vendége lesz az aradi református egyháznak. Imre Lajos dr., a Cluj—kolozsvári református hittudományi főiskola tanárának személyében. Imre Lajos dr. egyik legkiválóbb tanítványa volt Kulcsár Ernő aradi református segédlelkész és főképpen az ő hívására vállalkozott a kiváló hittudós arra, hogy a Gradiste—Mosóczy-telepi új református templom építési alapja javára rendezett kettős ünnepségre Aradra utazzon és az ünnep fényét és sikerét fokozza. Imre Lajos dr. egyik legkiválóbb tagja a Cluj—kolozsvári református teológia tanári karának. A gyakorlati hittudományt tanítja, amelynek külföldön is elismert tudosa. Nagyszámu tudományos munkát írt, amelyek között különösen a „Hivatás és élet” című műve aratott nagy sikert. Imre Lajos dr. hivatott tudosa a falu-munkának is, amelyről szintén több műve jelent meg és mint az Ifjú Erdély című folyóirat főszerkesztője a teológián kifejtett papképző működésén kívül is nagy szerepet játszik az Ardeal—erdélyi fiatalság továbbképzésében.

Imre Lajos dr. tiszteletére szombaton este népes bankettet rendezett az aradi református férfiszövetség a Református Otthonban, ahol Tarnóczi Lajos egyházi és Szarka László világi elnökkel az élen az aradi reformátusság egész vezérkara megjelent.

A templomi ünnepség rendjén ma, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Gradiste—Mosóczy-telepi református imaházban lesz, előreláthatólag nagyszámu érdeklődő részvételével, templomi ünnep, amelynek rendjén dr. Imre Lajos tartja az ünnepi beszédet, de a gazdag műsor keretében Tarnóczi Lajos református lelkész is szerepel, valamint a zenei részben Szántó Péter nyugalmazott tanár és Dávidházi Kálmán vezényelnek több nagysikerűnek ígérkező zene- és énekszámot, amelyeket a Gradiste—Mosóczy-telepi református

Figyeljen erre a pergőre

az ideális BOROTVAPENGE

Főképviseelő Románia részére:

HIRMO, Bucureşti, Bdul Domnului 3. Tel. 55-32

Kerületi képviselő Arad részére: B SBA*, t. G. rue al Berthelot 8.

Szirupok, szappanok, olajok, carbonpapir és egyéb palesztinai cikkek vezérképviselete: „E S B A”, Arad, Str. Gen. Berthelot 8.

énekkar, valamint a tornaegyesület nagy zenekara adnak elő. Kulcsár Ernő segédlelkész imát mond és lesznek szavalatok és magánénekszámok is.

Délután 6 órakor az aradi református templomban lesz templomi ünnepség, melynek rendjén Imre Lajos dr. fog szolgálni.

A vasárnapi aradi református nap iránt igen nagy az érdeklődés, miért is előreláthatólag úgy a délelőtti, mint a délutáni templomi ünnepet nagy számban fogják látogatni a református egyház aradi hívei és remélhetőleg számottevő összeg gyűl össze a nemes cél: a Gradiste—Mosóczy-telepi új református templom építési alapja javára.

Consum könyvvel készpénzáron vásárol Székely di atáruházában. Színházzal szemben

Nounou, visszajöhetsz

Írta: Simon Arbellot

Sohase hagyták el egymást. Nounou ott volt, mikor Jean született, mellette volt Auvergneben a családi házban, amint felnőtt, ifjúvá serdült és elkísérte Párisba, ahol ötven éven keresztül gondoskodott minden legapróbb szükségletéről. Igaz, ez a szükséglet nem volt nagyon sok. A kopaszodó öszülő halántéku Jean Verrier egy miniszteriumban dolgozott, nagyon rendszeres, nagyon csöndes életet élt. Ha hazajött a hivatalból, meleg, kényelmes, tiszta otthont talált. Nounou kedvenc ételeit főzte, gondoskodott ruhája, fehérneműje rendbentartásáról s arról, hogy minden este legyen forróvízes palack az ágyában. Ez pedig, ugy-e, mindennél fontosabb.

Nounout mindenki jól ismerte a környéken. A legfinyásabb vevő volt. Ha az ő „nagyságos ura” számára vásárolt, mindenből a legjobbat a legolcsóbban kellett mérni és Nounou még gazdája hírére is úgy vigyázott, mint a magáéra. Verrierhez ritkán járt vendég, egyszer-egyszer ebédre valamelyik kollégája látogatott el, de nő sohasem tette a lábát a kis lakásba a rue de Seineben. Néhanapján szombatonként Jean ur vendéglőbe ment vacsorázni és utána — legalább is azt mondta — moziba. Nounou ilyenkor furkósbottal felfegyverkezve az előszobában aludt, úgy várta haza és mikor megjött, morogva tápaszkodott fel a karosszékéből, úgy kísérte hálószobájáig gazdáját és szemehányón kijárat jó éjszakát. Csak mikor becsapódott mögöt-

te az ajtó, tette hozzá elzékenyülve: „Aludj jól, kicsikém!”

Egy este azonban Jean Verrier vidáman tért haza és a rosszat sejtő Nounounak a boldogságtól ragyogva jelentette:

— Nounou, jó hírem van: megnősülök!

Ez a lehető legrosszabb hír volt Nounou számára, aki mégse szólott egy rossz szót se, hiszen gazdája boldogsága sokkalta fontosabb volt az övénel is.

Az esküvőt a „zöldben” tartották meg. Nounou felvette fekete ünneplőjét, a lakomán egy gyűszűnyi pezsgőt ivott és utána egy fordulót táncolt Verrier ural, aki komoly képpel kérte táncra. Élete legboldogabb napja volt, mert látta, hogy gazdájának is ez az élete legboldogabb napja.

Dehát Jean ur kerek ötvenéves volt, felesége pedig éppen feleannyi. Elénk, életvidám teremtés, aki kissé másképpen képzelte el a házaseletet, mint írja. Társaságba, vendéglőbe, mulatókba akart járni és Verrier, aki szerelmes volt, egy sóhajjal megváltoztatta életét. Szmokingot csináltatott a legújabb divat szerint, vendéglőkbe járt, táncolt, ivott. Már arról is beszéltek, hogy átköltöznek modernebb lakásba. Azután kitört a háborúság Nounou és a fiatal asszony között. Először a konyhában, azután a szalonban és egy nap, mikor Verrier hazajött, szikrázó szemmel fogadta a két nő:

— Válassz: ő, vagy én — mondták mindketten egymásra mutatva.

Persze, szegény Nounounak kellett elmennie. Ezzel még több ifjuság költözött Verrier la-

kasába. A kelletnél egy kicsit több ifjuság. Mert Jean ötvenéves volt és nem bírta a minden éjszakai mulatást, úgyhogy kezdett elmaradozni felesége társaságából. Néha nem kísérte el a színházba, néha nem ment vele a mulatóba, hagyta, hogy egyedül vacsorázzék barátaival és barátínóivel. Azután egy nap abba is belement, hogy külön hálószobát rendezzenek be, mert hiszen az asszony gyakran olyan későn jött haza, hogy ő már régen aludt, ő pedig korán kelt és felzavarta feleségét.

Egy nap a házmaster mondta, hogy Nounou volt itt látogatóban, de nem találta otthon őket, szépen üdvözölteti és a mellékelt cédulán közli a címét. Jean zsebrevágta a cédulát és el is feledkezett róla. Volt gondja elég. Mert felesége egyre ritkábban járt haza. Volt nap, hogy egyáltalában nem is találkozott vele. Megint olyan egyedül élt mintha még mindig legőzve ember lenne. Azután gyanút fogott és követni kezdte az asszonyt. Nem tartott sokáig. Hiszen az asszony már régen csalt, nem is eggyel. Jean alig két-három napig ügyelte s ment utána az uccán. Harmadnapra megvolt a cáfolhatatlan bizonyosság. Nem habozott és az asszony már másnap elhagyta a rue de Seinebeli lakást, hogy soha többé ne térjen vissza oda.

Jean egy kicsit kétségbe volt esve. Hosszu, hosszú évek óta először sirt. Azután vette a kalapját és lement sétálni a boulevard Saint-Germainre. Egy postahivatal előtt hirtelen megállt. Előkotorta tárcájából Nounou címét és sóhajtvá belépett. Sürgőnyt küldött neki:

— Nounou, már visszajöhetsz

ASSZONYOK ROVATA

Bevezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

A mókás cipőkről, a furcsa kalapokról és egyéb szenzációkról

A címről ítélve mi most csak nevetni fogunk, annyi itt a furcsaság. Az ember meg az uccán megáll a kirakatok előtt s hirtelen széles mosolyra derül az arca. (Nem törődve azzal, hogy esetleg a gyanúlan járókelő valamit gondol arról, aki egymagában nevetgél...)

Mert kérem valóban nevetni kell például azokon a „topánkákon”, amit most akarnak divatba hozni. Ez minden, csak nem cipő. A cipő és a saru között szardál. Minden van benne. Főleg kiabáló szín. No persze csak azoknak ajánlom, akiknek íess a lábuk, hogy külön a cipő hívja fel az emberek figyelmét a lábra. Mert ha egy ilyen cipőt felvenne egy kevésbé jólábu hölgy, igen-igen csúnyán nézne ki.) Hát szóval mondjunk egypár ilyen új cipőfajzont. Az egyik költemény egy piros antilop (általában a piros antilop roppant favorizált cipőszín), roppant magas sarku, teljesen bokáig zárt cipő, közepén háromujnyi szélességben fekete látk háló. Egy másik szenzáció például: a csikos cipő. Még ilyen ugysem volt. Ez is főleg piros és fehér antilop egyforma széles, egy ujnyi csikókból áll. Lehet lapos sorku (főleg lapos, mert angolos az egész) és lehet magassarku is. Például egy piros-fehér csikos ruhához az ilyen cipő illik, ha valaki nem tudná. És ugyanigy természetesen egy sötétkék fehér csikos ruhához is sötétkék fehér csikos cipő való. Már láttunk pettyeseket is, az alapszín mindig a ruha színe és ráaplikálva apró pettyesek más színből. (Élég érdekes, csak az nem megy a fejembe, hogy hogyan tisztítják ezeket alkalomadtán?) Szóval oda- juttunk Hölgyeim, hogy amilyen a ruhánk mintája, olyan a cipőnk is. Most már izgatottan lesem a divat további alakulását és a kirakatokat, hogy mikor jelenik már meg az első imprimé cipő is.

Nyári divatcipő újdonságok

nagy választékban

Apponyi Testvéreknél

ARAD, a primáriával szemben.

A kalapok is viccesek, de azért nem komikusak, mint a cipők. Kalap, mint minden nyáron, el-

éri a maximális nagyságot. Erre a rengeteg nagy karimára azután rengeteg sok virágot raknak, úgy hogy a virág lenyomja a nagy karimát. Látni sok olyan kalapot is, amelyben a fej másszínű, mint a karima. Legtöbbször rózsaszín, vagy fehér a tető és fekete, vagy sötétkék a karima. Ez több okból jó. 1. A karima véd a naptól, 2. A fejtető selyem, vagy tül, ami által a fejtető majd az elkövetkezendő nagy melegben megkíméltetik az izzadástól. A fejből kicsapott kalapok még mindig mennek, ellenben a fátvölök már kezdenek eltűnni: előkészületek a nyárhoz.

Egyetlen látogatás meggyőzi Önt, hogy

legszébb legjobb **BABY és GYERMEKRUHÁGSKA**

legnagyobb választékban, meglepő olcsó az

ELIZA speciális báb- és gyermekruha szalonban Csanádi bankpalota

NYÁRI MODELLUJONSÁGAINK BEÉRKEZTEK

Oscosemőkelongyék nagy választékban

Tekintse meg kirakatainkat

Minden hölgy tartsa k. kötelességének fürdő- tricót horgolni, vagy kötni. Ma ez a legújabb divat és olyan gyönyörű, fantasztikusabbnál fantasztikusabb mintákat fabrikálnak, hogy ember legyen a talpán, aki megmondja, hogy géppel készült gyárban, vagy otthon kézzel. Természetesen az idén itt is a csikos és a pettyes dominál, ami nagyon könnyen elkészíthető. A csikos minden ötödik sorban változik. A pettyesnél pedig megkötjük a teljes alaptricot és erre izlésünk szerint pettyeket himzünk rá. (Ez már volt tavaly is, de az idén mindennél jobban fogják viselni. A napozó kendő kötése is egyre jobban divatossá válik, ha egy csinosat készítünk, arra is gondolhatunk, hogy télen remek lesz sál gyanánt.) Egy asszony, ha valamit csinál, sohasem a pillanatra gondol, hanem mindig arra is, hogy mi lesz vele később..

Fürdőruhát, Bogyó-nál

fürdőnadrágot, fürdőcipőt és sapkát, selyem- barisnyát, kombinét és reformot mélyen leszállított áron

Divatposta

Vidéki előfizető. A beküldött vajsínű ruhájára a következő fazont ajánlom: a szoknya elől két oldalt egy-egy négyzetleges zsebből kiindulva lerakott legyen, ugyanilyen két berakott zseb szerepeljen lent és mellnél és még hozzá teilos legyen a felsőrész, elől-hátul. Kis herrn fazon, jól gombok és piros, sötétkék csavart bőrvet vegyen a derekára. Nagyon csinos kis ruha lesz. Üdvözlét.

Elegáns asszony. Arra a célra, amit Ön ir, csakis egy egészen vékony, méghozzá georgette, vagy romain ruhát ajánlok. Csináltassa a következő fazont bois de rose georgetteből (franciából): A szoknya legyen köröskörül plissirozott, a felsőrész elől sájszerűen átmenős, ugyancsak plissirozott, derékánál egy sima rész, duplán véve a georgette, sőt lehet közzé egy kis organdit is tenni, hogy jobban tartson, erre két kis kék csattot, mint ha övbe húzná bele, s a bal vállon egy nagy kék georgette virágot. Kis, rövid nyakkal csináltassa. Csodaszép ez a fazon. Az Önnek meglévő ryyított sötétkék kabátja nagyszerűen fog hozzáilleni. Üdvözlét.

Mit csináljak? Feleletem: ennél mi sem könnyebb! Ugyanis, ha nem akar kabátot csináltatni és mégis szeretne egy jól egybehangzó összeállítást.

Villa Marica Borsec

junius 1-én megnyílik. Juniusra 50% kedvezmény. Érdeklődni lehet Str. Greeceanu 11, vagy Villa Marica Borsec

akkor csináltasson egy berakott szoknya, fehér-pettyes sötétkék selyemruhát és a már meglévő sötétkék zövet kosztümjéből a kabátot vegye hozzá. Nagy fehér kalappal, fehér-sötétkék cipőjével nagyon csinos és elegáns lesz. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz-körút 35. küldjék.

Heti étlap

- Hétfő:** ebéd: Zöldborsóleves, göngyölt sonka főve, paraj. Vacsora: déli paraj tükörtojással.
- Kedd:** ebéd: Spárgaleves, párolt libamelle paprikás rizszel, eper, vacsora: Tefeles turó, hónapretek, sajt.
- Szerda:** ebéd: Ujházi-tyukleves, palacsinta, vacsora: paprikás szalonna, tea.
- Csütörtök:** ebéd: Bablev's, csülök kelkáposztával, alma, vacsora: tojásos galuska salátával.
- Péntek:** ebéd: Zellerleves, halpaprikás, burgonyával, rizskoch, vacsora: spárga vajjal leöntve, eper.
- Szombat:** ebéd: Husleves, pirított borjumáj, burgonya, saláta, vacsora: felvágott, saláta.
- Vasárnap:** ebéd: Gombaleves, vajas borjufilé, burgonyapüré, rigó jancsi, vacsora: vagdalt borjulus hidegen, saláta, déli tészta

Konyhatitkok

Csersznyés omlette, Fuszonöt deka lisztet, fél liter tejet, hat tojás sárgáját, kicsi sót és négy deka cukrot jól összekeverünk s a tojás fehérjéinek keményrevert habját is belevegyítjük. A már

„STAR” NYÁRI CIPŐJ- DONSÁGAI szenzációsak és olcsók

TEKINTSE MEG

SÁNDOR cipőáruházában Bal. Reg. Ferdinand 11

előbb kimagozott és lecsurgott cseresznyét kis finom morzsával megszórjuk. Palacsintasütőben egy darabka zsirt, vagy vajat felolvasztunk és egy kanálnyi tésztát beicöntünk. Ha ez már kissé sülni kezd, cseresznyét adunk bele, erre ismét tésztát teszünk és az omlettet mindkét oldalán pirosra sütjük. Így készítjük a többit is.

Édes metélt. Ötven deka lisztből, egy tojásból, kis sóból tésztát gyurunk, melegvizzel, azután ha megpihent, kisujnyi hosszú metélteket formálunk belőle. Tíz deka vajhoz egy evőkanálnyi cukrot adunk, belerakjuk a metéltet, háromnegyed liter forró tejjel leöntjük és addig pároljuk, míg a tej befőtt és szép sárgás héjat kapnak. Vaniliás cukorral behintjük.

Fürdődresszek	Selyembluzok	Ridik ülők
Selyemharisnyák	Zoknik	Keztyük

leg-olcsóbban **STRASSER** harisnyá- áruházában Primáriával szemben

Likör fagyalt. Hetvenöt deka cukrot egy liter vízben megfőzünk és minden habját leszedjük, azután georgetten, vagy musslinon átszűrjük, egy egész citrom héját cukron ledörzsölve és öt egész citrom levét hozzáadjuk s a fagyaltszelencébe tesszük. Forgatás közben lassan hozzátöltünk egy nyolcadliter cseresznye, barack, málna, vagy egyéb pálinkát, likört és úgy járunk el, mint a többi fagyaltkészítésnél.

Földteper-krém. Tizenöt tojás sárgáját harmincnyolc deka cukorral egy fél óráig keverjük, nyolc deci tejszint adunk hozzá és gyenge tűznél addig keverjük, míg sűrű nem lesz. Most két liter epernek a levét szitán gyorsan hozzáöntjük. Ha ez kihült, pár perccel tálalás előtt egy és negyedliter tejszinhabot keverünk közé. Üvegtábla tesszük és szép friss eperrel körítjük.

Saját készítményu

SPORT és FEKVO

GYERMEK-KOCSIK

kaphatók

PANKER VIKTOR

Str. Consistoriului 26. — Telefon: 16-83.

A művillám csodái

A Siemens-művek kísérleti telepén nagyjelentőségű vizsgálatokat folytattak a villámcsapások elektromos erejére vonatkozólag. A kísérletek célja az volt, hogy az elektromos távvezetékek ellenállását megállapítsák a villámcsapásokkal szemben. A Siemens-művek 300.000 amperes elektromos nyomást értek el, tehát messze túlhaladták a villámok erejét, amennyiben idáig a legerősebb villámnál is csak 200.000 amper mértek. A 300.000 amperes mű-villám csodálatosan megdöbbentő eredményeket hozott. Egy sokszáz éves fát, amely felett a kisütés történt, kettéhasított. Egy 5 milliméteres vasdrót a mű-villám hatása alatt gázneművé vált és a szó szoros értelmében elpárolgott. A mérnökök nagy jelentőségű gyakorlati tapasztalatokat vontak a kísérleteikből.

Aradiak szállodája Pesten a

METROPOL

a város szívében, Rákóczy-ut 58 150 kényelmes modern szoba. Valódi erdélyi flekken és esőbensült halkülönlegességek. Az étteremben sz. Farkas Jóska muzsikál, a télikerben Virány swing—jazz—tánc. Lemérsékelt szoba és pensioórák lapunk olvasóinak.

avatalozták fel a tragikusan elhunyt Horovitz Tibort.

A főmérnök 54 éves volt. Zentán született és műegyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Diplomájának megszerzése után Németországba ment, ahol a hajóépítés kérdéseivel foglalkozott. Majd pedig a Gregorsan-művekhez került, ahol különösen a csatorna-építéseket és a folyam-szabályozást tanulmányozta.

Eveken át dolgozott a németországi gyárban, majd pedig a MÁV szolgálatába lépett és a háború alatt is az államvasutaknál teljesített szolgálatot. Az impériumváltozás után a CFR a kiűnő munkacsoportot átvette és egészen a halála napjáig kitüntetett pozíciót töltött be. A mérnök élénk tevékenységet fejtett ki a Bega-csatorna építésénél és Németországban szerzett fontos tapasztalatait felhasználhatta az építkezésnél.

Horovitz Tibor ismert és előkelő tagja volt az aradi úri társaságoknak, amely értékelte és tisztelte benne a nagy tudású szakembert és a rokonszenves egyéniséget egyaránt. Kitűnő kedélye, szellemes társalgása népszerű tagjává tették minden összejövetelnek.

Horovitz Tibor főmérnök, aki minden sport iránt érdeklődött, lelkes vezetőségi tagja volt az aradi Regata-Hajós evezős-klubnak és rokonszenves kis alakja évről-évre már kora nyáron

feltűnt a klubházban, ahol becéző szeretettel vették körül a fiatal uszók és evezősök, akiknek körében nagyon népszerű volt. Az ő fáradhatatlan és önzetlen munkája is hozzájárult, hogy a klubot népszerűsítették. Halála az evezős-egyesületet is rendkívül érzékenyen érinti.

Horovitz Tibor borzalmas tragédiájának híréből aradi rokonai nyomban telefonon értesítettek a főmérnök Csehszlovákiában tartózkodó feleségét, valamint Franciaországban tanuló leányát is, akik előreláthatólag vasárnap érkeznek meg Aradra, ahová akkorra hazaszállítják a megrendítő szerencsétlenség áldozatát is.

A rettenetes halalos szerencsétlenség, amely Arad társadalmának egyik tekintélyes tagját ragadta el az élők sorából, városszerte őszinte, mély részvétet váltott ki. Horovitz Tibor barátai és tisztelői megrendülve értesültek a lesújtó eseményről, amely futótűzként terjedt el a vasuti főmérnök ismerősei körében. Horovitz Tibor temetéséről egyelőre még nem történt intézkedés.

Horovitz Tibort férfiúi ereje teljében érte a tragikus halál. Óriási képzettségének, nagy szak tudásának, ernyedetlen szorgalmának és lelkiismeretességének még sok hasznát látta volna az államvasutat, hogyha hivatása gyakorlása közben nem esik áldozatul a halalos szerencsétlenségnek.

Gyermeket szült egy 80 éves anya;

gyanus körülmények között meghalt a csecsemő

— Rendkívüli módon rejtélyes eset történt a közeli Torontóban —

Nagybecskerekéről jelentik: A torontóim megyei Torák községben Zeiko Iuon 84 éves gazda 80 esztendő Julia nevű felesége szerdán délelőtt gyermeknek adott életet. A szülésnél a községi szülésznő működött közre, aki később a község házában jelentést tett a szokatlan eseményről. Elmondta, hogy az agg szülők gyermeke egészen normális nagyságu és egészséges csecsemő. Pár nap múlva a község házában feltűnt, hogy a szülők nem tesznek jelentést az újszülöttről, Szombaton reggel csendőrök szálltak ki és érdeklődtek a csecsemő

sorsa felől. Zeikoék zavartan viselkedtek, majd hosszas huza-vona után beismerték, hogy az aszszony valóban újszülöttnek adott életet, de a csecsemő nem volt életképes és néhány óra múlva meg is halt. Ők eltemették és nem akarták bejelenteni a szülést az anyakönyvi hivatalnak. Az a gyanus merült fel, hogy a szülők szegényükben tették el láb alól a csecsemőt és ezért a nagybecskereki ügyészség intézkedésére a csecsemő holttestét exhumálják és felboncolják. Az esemény a környéken nagy érdeklődést váltott ki.

Az Idő revüje,

Vas Boriska növendékeinek vizsgálódásán

Szombaton délelőtt vidám zsbongás töltötte meg a színház-épületet: főpróbát Vas Boriska mozdulat-művészeti táncbanártnő növendékei készültek fel a közönség meghódítására. És a próbán bizonyosodott, hogy a legifjabb táncosok „hadserege” nem hiába ostromolja majd a közönség kegyeit, — az elismerés kétségtelenül meghódol...

A jelmezes főpróbának zártkörű közönsége ámulattal vette tudomásul, hogy a legifjabb táncoló nemzedék olyan tehetségeket termelt ki, akik nemcsak egy vizsgálódás keretében, hanem egy színpompás világvárosi revü színpadán is learatják a siker virágát.

Színpompás revü...

Nem áruljuk el a Vas Boriska vizsgálódás meglepetéseit, hogy az ámulat feltartóztatlanul hömpölyöggjön a bemutató alkalmával. Annyit azonban már megirhatunk, hogy ez a vizsgálódás nem is számítható egyszerű beszámolóinak egy esztendő komoly, művészi munkásságáról, mert ami vasárnap délután megelevenedik a Városi Színház színpadán:

ragyogó revü, amely egy szabályos szintársulatnak is dicséretére válna.

A művészi program két részből áll. Először ritmikus torna és akrobatikus tánc kápráztatja a nézőket. A világhírű táncművész Harald Kreutzberg módszere szerint oktat Vas Boriska, aki hosszú ideig volt tanítványa a „tánc fejedelmének.”

Vas Boriska

szabályos vizsgálódásának programja: Egy év táncképekben május 22-én, délután 5 órakor a városi színházban. — Jegyek a színház pénztáránál kaphatók.

Egy esztendőt végig táncolva...

A műsor második fele már revü. Ötletes, színpompás. Egy esztendő elevenedik meg a táncban: „Januárban” a hópihéek táncolnak, — „Februárban” csintalan álarcosbál, — „Márciusban” az ifjú tavasz ébredése, — „Április” a fesztelen jókedv és szeszély hónapja, — „Május” az áhítatos érzések hangulata, — és „Junius”? Éljen a vakáció! az iskolás gyerekek vidámsága, — „Julius”, „Augusztus” a kirándulások ideje, — „Szeptember” az iskolaév kezdete, — „Október” a hadgyakorlatok, — „November” az ősz melankoliája, — „December” a Mikulás Apó és karácsony hangulata árad a színpadról... És az utolsó kép — ez a revüknél elengedhetetlen, — a színekben tobzódó, felvonulásokkal ékes finálé! A Szilveszterből megszületett Ujlesztendő fesztelen vidámságu pezsgőmámoros hangulata ébred, amidőn felvonulnak a szereplők és a csodálatos színösszetételű és modern vonalú színpadi öltözékek kápráztatnak.

TEKINTSE MEG MA ESTI KÖSSIKIÁLLÍTÁSUNKAT!

Hosszu évek tapasztalata mutatja, hogy

SPECIÁLIS BABY-TETRA GYERMEKRUHA, CIPŐ

legjobban és legolcsóbban

BRENNER

kötöttáruházában

szerezhető be a színházzal szemben.

GYERMEKHOCSIK

már 1250.— lejtől.

KOFFEREK, RETIAÜLÖK

gyári lerakata.

VÁLASZTEKOS NYÁRI UJDONSAINK MEGÉRKEZTEK

Legyen bizalommal fogmosásával szemben — ki ajánl Önnek?

KOLYNOS

Ezer és ezer fogorvos ajánlja pácienseinek a Kolynos fogkrémet fertőtlenítő és tisztítótartós tulajdonságainál fogva. Kolynos használata által egy fogai, mint foghúja egészségesebb és ellenállóképesek lesznek.

Tegye mosóvízbe a fogkeféjét. Jelenlétekor a Kolynos fogkrémet egy tubust.

Igen, a színpadi öltözetek külön nítést érdemelnek. A Vas Boriska iskola egyik fiatal növendéke, Izsák Panni tervezte, aki nemcsak tehetséges táncosnő, hanem még tehetségesebb iparművész. Meglepő, hogy milyen kifinomodott izlés, stílizáló ösztön nyilvánul meg ruha tervezésében. — De erről mindenki személyesen meggyőződhet vasárnap délután öt órakor, amidőn a kiváló mozdulatművészeti tanártnő növendékei előt szítlebben a függöny...

A volt parlament tagjai és a vagyonellenőrzési törvény

Bucurestiből jelentik: A fővárosi tábla mellett működő vagyonellenőrző bizottság most tárgyalta a Laurentiu Oanea volt transilvaniai szenátor ellen beadott feljelentést. A bizottság előtt Oanea kérte a feljelentés visszautasítását azon címen, hogy ő soha sem viselt köztisztviseltséget, a parlament tagja pedig nem vonatkozik a vagyonellenőrzési-törvény. Ezzel szemben a feljelentők a szenátus képviselőjének megidézését kérték, mint annak az állami intézménynek a reprezentánsát, amelynek Oanea egykor tagja volt, mire a volt szenátor azzal érvelt, hogy a szenátus nem létezik, tekintettel arra, hogy a törvényhozó testületet felfüggesztették működésükben.

A bizottság viszont nem tette magáévá ezt az érvelt és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ideiglenes felfüggesztés ténye nem jelenti egyben az intézmény megszüntetését is. Következésképpen helyet adott a feljelentők kérésének és elrendelte a szenátus törvényes képviselőjének megidézését.

„LUXOR”

speciális reuma-szanatórium

PÖSTYÉN

gyógyfürdőn

rendkívül előnyös 21 napos

pausálkurát

ajánl reumás és köszvényes bántalmak ellen. Elsőrendű ellátás, orvosi kezelés, az összes gyógyfürdők luxusosztályán, kurtaxa, az összes adók és költségek mindössze:

11.000 lei

Tökéletes komfort. Modern diétás orvosi kurák. Fogyo és ifjító kurák. Információkat szolgál közvetlenül a sanatórium főorvosa:

DR. SCHMIDT

valamint dr. Gábor Erzsébet Chj. Str. Fantanel 7.

Angol-francia megegyezés

a spanyolországi önkéntesek kicserélése kérdésének érdekében

Londonból jelentik: Anglia és Franciaország megegyeztek a spanyol önkéntesek visszahívását célzó rendelkezések tekintetében. Ezt a tervezetet a semlegességi bizottság elé terjesztik. A tervezet a következő pontokból áll:

A nagyhatalmak semlegességét garantáló bizottságok 15 napos terminust kapnak az önkéntesek visszazállítását célzó előkészítő munkálatok végrehajtására. Ennek végrehajtása után Franciaország szigorú határozattal rendel el. Az önkéntesek visszazállítása párhuzamosan történik, olyképpen, hogy szárazon és vizen egyidőben kezdik meg az önkéntesek visszavonását. A hadihajókon működő semlegességi bizottságok felhatalmazást kapnak a spanyol kikötők ellenőrzésére és amennyiben a bizottságok munkája 30 nap leforgása alatt nem járna kellő eredménnyel, úgy Franciaország felhatalmazást kap, hogy újból megnyissa határait Spanyolország felé.

Az önkéntesek visszavonásánál négyféle kategóriát állapítottak meg. A hadtengerészethez, repülőosztagokhoz, szárazföldi csapatokhoz és a technikai csapatokhoz beosztott önkénteseket mindkét részről egyazon időben kell visszavonni, de a munka végrehajtását minden kategóriában külön bizottság ellenőrzi. (Rador.)

Az angol közbelépés váratlan eredménnyel járt. Tegnap a már veszélyessé fajult feszültség lényegesen enyhült. Minden remény megvan rá, hogy a Chamberlain kormány közvetítő szerepe, Mussolini erélye és előrelátása és Daladier külpolitikai belátása diadalt aratnak. Chamberlain részben magáévá tette Mussolini álláspontját a spanyol kérdésben és nyomást gyakorolt a francia kormányra. A Londonban tartózkodó Reynaud francia miniszterrel folytatott közvetítő tárgyalások révén a francia kormány engedett és hozzájárult olyan intézkedésekhez, amelyek alkalmasaknak látszottak az ellentétek kiegyenlítésére. Ezek után biznak benne, hogy a jövő héten újból megkezdődnek a francia—olasz megbeszélések.

Olyan mint egy álom!...

Ardeal—erdélyi mérnök korszakalkotó automatájának sikere Londonban és Amerikában

Wender Jenő Targumures — marosvásárhelyi technikus lefotografálta a hangot — Beszélő óra a telefonközpontban — A sajtó elragadtatott beszámolóit

Az egész olyan mint egy álom... Egy Ardeal—erdélyi, Targu-Mures—marosvásárhelyi származású fiatal egyetemi hallgató, egy fatermelő özvegyének fia, évekig tartó eseménytelenség és kilátástalanság után, merész elhatározással, néhány összekuporgatott fillérrel, nekivág a nagy ismeretlenségnek. Akárcsak a régi valószínűtlen mesékben, ifjuságunk mindinkább visszatérő rózsaszínű remiszenciáiban, csak a batyut helyettesíti egy egyszerű fieber-koffer.

Tizenhat évvel ezelőtt így indult el egy kisvárosból egy karrier, amellyel most ismételtelen hosszú beszámolóiban, illusztrált nagy riportokban foglalkoznak az angol főváros és az Újvilág legnagyobb és legkonzervatívabb lapjai, amelyek nem szívesen hódolnak be egy idegenszármazású tehetség előtt.

Egy boldog, minden vonatkozásában megfiatalodott ardeali asszony, a diadalmas sikerű magyar feltaláló édesanyja, számol be most leveleiben ardeali rokonainak.

A rokonok pedig, egy ismert Targu-Mures—marosvásárhelyi ügyvéd és familiája amikor a feltaláló filmszerűen izgalmas karrierjének egyes stációiról érdeklődünk,

kitergetik a rokonok és ismerősök előtt, ragyogó szemekkel és a boldogságtól piruló arccal, azt a sok angol cikket, amelyeket egy hazai feltaláló sikereiről írtak.

És a beszámoló és az elbeszélés nyomán felrajzolódik előttünk egy érdekes karrier még érdekesebb konturjai...

Tizenhat évvel ezelőtt...

Tizenhat évvel ezelőtt Wender Dávid Targu-Mures—marosvásárhelyi fűrészgárosnak súlyos gondjai voltak. Három egyetemi hallgató fia volt, de a fruk semmi körülmények között sem voltak hajlandók robotolni. Egyhanguan valamivel többre vágytak. Valaki Londont, az angol fővárost ajánlotta, mint a korlátlan lehetőségek hazáját,

És a három Wender-fiu, merész elhatározással, egy-két hónapra elegendő vagyonkával vonatra ült, hogy a ködös Albionban kikössön.

A befutott feltaláló rokonai nem akarják azt állítani, hogy Londonban fenékgig tejjel minden. Sőt. A három Wender-fiu annyit dolgozott és anynyifele foglalkozási ágat üzött addig, amíg a mindennapi kenyeret meg tudták keresni, hogy azoknak felsorolása a legmerészebb kalandorregények témáit is tulszárnyalná.

A Wender-fiuk azonban nem lankadtak, sem szorgalomban, sem kitartásban. Igaz viszont, hogy az eredmény igazolta is törekvéseiket.

Az egyik Wender-fiu, egy előkelő angol rádiógyár vezetőmérnöke lett egyetemi tanulmányainak elvégzése után, a másik fakereskedelemmel foglalkozik, míg a harmadik az alig 39 éves Wender Jenő, a nagy angol lapok aktuális hőse, egy filmgyár vezető mérnöke, aki pár évvel ezelőtt érdekes találmánnyal lepte meg a világot és akit most egy amerikai filmgyárhoz hívnak fantasztikus fizetéssel...

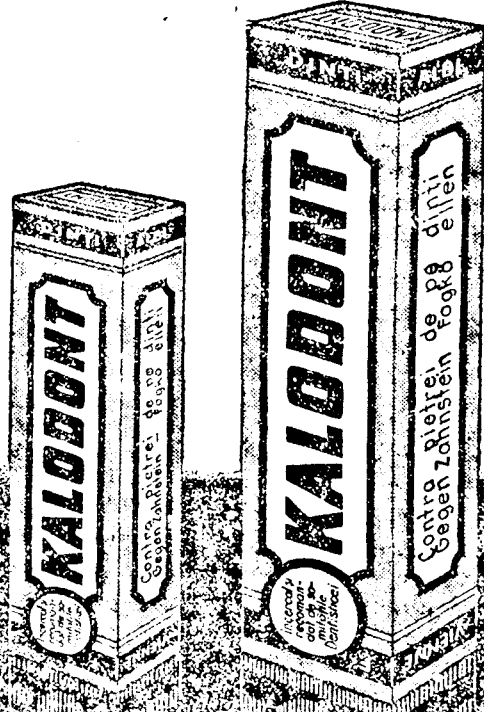
A lefényképezett hang...

Wender Jenő, aki különböző foglalkozásai mellett esti technikai kurzusokon végezte el a műegyetem gépészmérnöki fakultását, éveken keresztül különböző találmányokon dolgozott. A feltaláló örökké nyugtalan szellemével kísérletezett éveken keresztül, anélkül azonban, hogy megfelelő tőke hiányában megvalósíthatta volna valamelyik álmát.

Jelenlegi állásában aztán az „Acoustic Film Company” vezetőmérnöki tisztségében került Wender Jenő abba a helyzetbe, hogy tökéletesített találmányával, a „lefotografált hang”-gal kilépjen a nyilvánosság elé.

A találmányt mintegy két és fél évvel ezelőtt jegyezte be az angol szabadalmi hivatal és lényegében abban áll, hogy feltalálója lefényképezte az emberi hangot.

KALODONT

MOST NAGY TUBUSBAN IS KAPHATO

Hosszu évekig tartó kísérletezés után jött rá a feltaláló arra, hogy az üveglemez jobban megrögzíti és tisztábban, csillogóbban adja vissza a hangot, mint a viaszlemez. Ebből a forradalmi újításból kiindulva, konstruált a feltaláló egy automatát, amely lefotografálja,

valóságos „hang-gyorsírásban” rögzíti meg az emberi hangot az üveglemezen és az automata mágikus korongja bármikor visszaadja így a megrögzített hangot.

Az automata egy pénzdarab bedobása alkalmával ép működésbe. Egy pennyt kell beledobni az automatába és a csodálatos szerkezet tisztán, csillogó hangon adja meg a pontos időt. A találmány ugyanis ebben a vonatkozásban nyert először üzleti jelentőséget.

Wender Jenő évekkel ezelőtt, miután a szakörök előtt óriási sikert aratott találmányával,

az angol telefontársasággal állapodott meg, amely hatalmas összegért vásárolta meg a találmányt, amely a telefonelőfizetők számára közvetíti a pontos időt.

Ezután az angol rádió is megvette a találmányt, amelyet érdekes újítások formájában használt fel, de nagy jelentősége van a kriminalisztikában is a fiatal Ardeal—erdélyi feltaláló újításának, amely

sok bűnügyet fog könnyen és bonyodalom nélkül kinyomozni.

Es végül Amerika...

Előrelátható volt, hogy a fiatal Ardeal—erdélyi feltalálót utoléri a tehetségek végzete és végül is Amerika fogja igazában felfedezni...

A feltaláló transilvaniai rokonaihoz most érkezett érdekes levél szerint Wender Jenő egy hatalmas amerikai filmgyár hívta meg vezető mérnöki pozíciójába, amely természetesen találmányát is meg akarja venni és fel akarja használni és ezzel egyidejűleg az amerikai rádió is meg akarja vásárolni hatalmas összegért a találmányt az Újvilág részére.

Wender Jenő most bekérte iratait itteni rokonaitól, hogy angol állampolgárságát, amelyet most kapott meg, végérvényesen rendezze és most már angol utlevél birtokában hajózzon ki az Oceánra...

Wender Jenő, a zseniális fiatal feltaláló, aki nek sikerével az angol és amerikai lapok hatalmas cikkeiben foglalkoznak és fényképét hozzák, amerikai tartózkodása alkalmával egy amerikai szabadegyetem technikai fakultásán is fog előadásokat tartani!...

Erőszel Béla

Magja ki- tegye el

Ha Pestre érkezik, hasznát veszi, men-
ünneplőbe öltözött áruházunk a következőket
nyújtja e hirdetés felmutatása ellenében
Vendégeink:

1. Díjmentes ruhatár és csomagmegőrző, áruházunk
vendégei részére.
2. Díjmentes belépő áruházunk zenés nyári divat-
revüjére.
3. Reklámemléktárgy (vagy egy csinos zsebfejű,
vagy egy minta doboz Bridzs illatszer, vagy egy
minta üveg barack pálinka).
4. Mindent egy helyen kap áruházunkban — tehát
gyorsan vásárol és olyan készletből, amelyhez
hasonlóval Magyarországon senki sem dicse-
kedhatik.
5. Jobbat vásárol nálunk, mert a mi olcsóságunk
nem gyenge minőségekre vonatkozik!..

Magyar Divatcsarnok

Budapest, VII., Rákóczi-ut 70—76

*Közne
Képzés*

Togal

Togal-tabletta biztos hatása mindenemlé-
kűléses betegségeknél,
gripa, rheuma, köszvény, ülő-
idegzsába, ideg- és lőtájásmál.
Togal még idült esetekben is hatásos.
42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

Sing-Sing fegyházban s ha ajánlatomat elfoga-
dod, hajlandó vagyok elvállalni helyetted a
gyilkosságot, de más bűncselekményeket is.
Ezt az áldozatot természetesen drágán kell
megfizetned és azonkívül támogatnod kell idős
édesanyámat is, amíg én a büntetést kitöltöm.

Charles Geselernék kapóra jött a váratlan
ajánlat. Noha a rendőrség nyomozása kudarcot
vallott, a gyilkos mégis ő volt és alapos
oka volt attól tartania, hogy bűnösségét köny-
nyen megállapítják. Miután ugyanis agyon-
lőtte a kávéház tulajdonosát, a pánik első pil-
lanatait felhasználva, ledobta magáról kabát-
ját, amelynek szövetét átütötte zsebnél a re-
volvergolyó és az áruló bűnjelet egy nyílason
keresztül ledobta a kávéház pincéjébe. Ez a
nyílás a kávéház ajtaja előtt volt, senki sem
vette észre, hogy az ügyes gengszter az első
zürzavart felhasználva, kiugrik a kávéház ajta-
ján és másodperc múlva kabát nélkül sétál
vissza helyére.

A rendőrség elkövette azt a hibát, hogy a
kávéház helyisége alatt lévő pincét nem ku-
tatta át és így nem találtak bizonyítékot a
gyanusított ellen, viszont a gengszter joggal
félt attól, hogy a bűnjel előbb-utóbb előkerül a
pincéből és akkor kétségtelenül bebizonyoso-
dik bűnössége, mert a kabátban személyazo-
nossági iratok is voltak.

Charles Geseler tehát bevallotta Blayer-
nek, hogy ő gyilkolta meg a kávéháztulajdonost
és egy kis korcsmában nyomban megkötötték
a szerződést. Eszerint Blayer magára vállalja
a gyilkosságot, viszont Geseler 10.000 dollárt
fizet barátia édesanyjának. Megbeszélték, hogy
mindketten azt fogják vallani, hogy a pincében
elrejtett kabátot két nappal a gyilkosság elkö-
vetése előtt Geseler kölcsönadta barátjának.

A leleplezés

Noha halkán és óvatosan beszélgettek, be-
szélgetésüket mégis kihallgatta egy detektív,
aki szintén a vendégloóban tartózkodott és nyom-
ban értesítette a rendőrséget. Átkutatták a pin-
cét, megtalálták a kabátot és letartóztatták
Charles Geselert, aki a barátjával kötött szer-
ződés értelmében azt vallotta, hogy a kabátot
Blayernek adta kölcsön, letartóztatták John
Blayert is, aki nyomban magára vállalta a
gyilkosságot, viszont a rendőrség megállapi-
totta, hogy hazudik. Kiszabadulása óta nem
követett el bűncselekményt. Kihallgatása so-
rán azután John Blayer bevallotta, hogy azt
bűncselekményt sem ő követte el, amelyért
nyolc évet ült a Sing-Sing-fegyházban.

— Én nem tudnék embert ölni — vallotta
a gengszter — abból élek, hogy mások bűn-
cselekményeiért felelek a bíróság előtt. Leg-
utóbbi büntetésemet egy William Saab nevű
gengszter büne miatt kaptam. Ez a gengszter
ugyancsak 10.000 dollárt fizetett azért, hogy
elvégezzem bűnét. A Sing-Sing-fegyházban
még igen sok fegvenc ül, aki mások bűn-
szedve járja a büntetést. Ezek a „helyettesek”
nagyösszegű jutalmakat kapnak megbízóiktól,
hogy vállalják el bűncselekményeiket. Én na-
gyon jól éreztem magam a Sing-Sing-ben,
ahol kényelmesen, gondtalanul éltem nyolc
évig. Ezért vállaltam volna el szívesen 10.000
dollár fejében Charles Geseler bűnét is.

Helyettes-gyilkosok ülnek a Sing-Singben az igazi gengszterek helyett

Érdekes leleplezés egy gengszter-gyilkosság során

Newyorkból jelentik: Az amerikai rendőr-
ség a véletlen következtében a gengsztervilág
meglepető üzemeléséről rántotta le a leplet. Egy
bűntudással kapcsolatban kiderült, hogy igen sok
gyilkos nagy pénzért helyettesít fogad fel, aki
a bíróság előtt vállalja a felelősséget megbízója
bűneitért. Az amerikai alvilágban már külön ré-
teg alakult ki, amelynek kizárólagos hivatása
az, hogy a féltelmes gengszterek tetteiért fe-
leljenek az igazságszolgáltatás előtt.

Ez a meglepető és megdöbbentő gengszter-
trükk egy rejtélyes gyilkossági ügyvel kapcsola-
tban pattant ki. Néhány héttel ezelőtt agyon-
lőtték egy losangelesi kávéház tulajdonosát a
portugál származású Silan nevű gazdag embert.

A gyilkosság az elegáns kávéházban törté-
nt és a rendőrség gyanúja egy 21 éves geng-
szterre, Charles Geselerré irányult, aki fiatal
kora ellenére már számos bűncselekményt kö-

vetett el. A gyilkosság időpontjában Geseler a
kávéházban tartózkodott. A kávéház zsúfolva
volt és miután senki sem látta, hogy revolver
villant volna meg valaki kezében, amikor a lö-
vés eldőrdült, a rendőrség arra következtetett,
hogy régi gengszterszokás szerint a halálos
lövést zsebből adták le a tulajdonosra. Viszont
akkor könnyű megtalálni a tettest, mert kabát-
jának szövetét átlukasztotta a revolvorgolyó
és ezt az áruló nyomot még nem volt ideje el-
tüntetni a detektívek megérkezéséig.

Különös alku

Charles Geseler, a gyilkossággal vádolt
gengszter azonban inguiban ült a kávéházban,
fegyver nem volt nála és a leghatározottabban
tagadta a gyilkosság elkövetését. A nyomozás
nem tudott bizonyítékokat találni ellene és
kénytelenek voltak szabadlábra helyezni, de ál-
landóan megfigyelés alatt tartották és megtil-
tották, hogy elhagyja a város területét.

Néhány nappal szabadlábrahelyezése után
Charles Geseler találkozott egy régi barátjá-
val, John Blayer-rel, aki nemrégiben szabadult
ki a Sing-Sing-fegyházból, miután kitöltötte
nyolcévi büntetését. John Blayer tudott régi
barátia legújabb kalandjáról és csábító aján-
latot tett neki:

— Nekem bátran bevallhatod, hogy te
vagy a gyilkos. Én nagyon jól érzem magam a

PENSIÓBAN

lakás és teljes ehatás nem kerül többé,
mint szállodába egymagában a szoba

**Ha Budapestre jön, lakjon a
Belvárosi Pensióban**

IV., Vörös Pálné-utca 10., földemlelet,
a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, konyha kiszolgálás

Pöstyén fürdő

„International“-gyógyháza

a fürdő legjobb helyén, a Vág partján, töké-
letes komforttal áll rendelkezésére a reuma-
betegeknek, idegbetegeknek, valamint idősök-
nek. Elsőrendű ellátás. Mindennemű diéta. Te-
tőterasz. Az összes gyógytényező a házban.
Pausálkurák. Napi pensió 35 Kc-tól. Kényen
prospektust: Dr. Székelytől, Piestyan CSR.

Fürdőtrikó mérték után

eredeti külföldi modellekből, saját ízlésének megfelelő választott anyagból, kötésből, fazonból

legolcsóbban és legjobban készít

ATELIER VIENA TRICOTAGE SZALON

Arad, Str. Pop-Cicio 14. szám (ORTUTAY-PALOTA)

„Marihuna”,

a kokainnál és moriumnál is veszélyesebb új kábítószer

A párisi és londoni rendőrségek harca az alvilág új üzlete ellen

Páris. Megint tisztogatják ezt az óriási várost. Az esténként Montmartre-on, Boulevardokon, Montparnasse-on sétáló, kávéházazó idegeneknek, de még franciáknak is ajánlatos zsebben őrizni igazoló írásait. Hol itt, hol ott zárja köröskörül hirtelen rendőrgyűrű a környéket s akinél nincs „papír”, az a legközelebbi rendőrszobán fejezi be az éjszakát. Sűrűn hullanak a kiutasítási végzések. Így például egyik órától a másikra el kell hagyni Párisot egy tucat emigráns orosz tábornoknak.

Ezek mind gyanusan viselkedtek a fehér orosz emigráció mérsékelt vezetőjének, Miller tábornoknak tavalyi eltűnése körül. Szélsőjobboldali ellenfelei voltak az öreg, óvatos Miller-nek s az ő akarata ellenére mindenáron a felkelő spanyol hadseregbe akarták toborozni a fehér orosz emigráció franciaországi tagjait. A tábornok máig is rejtélyes eltűnése után a gyanu feléjük is irányult s ugylátszik, az azóta beszerzett adatok alapján történt meg mostani kiutasításuk.

A „Marihuna” felbukkanása

A nagy razzia éjszakáról éjszakára folynak tovább. De nemcsak a politika szélsőségeitől akarja a francia rendőrség megtisztítani Párisot, hanem karöltve a londoni Scotland Yard kiküldött embereivel, súlyos csapást készül mérni az egész Európát behálózó s Páris kontinens fővárosának tekintő földalatti kábítószer-kereskedelemszervezetre. Ezt az offenzívát London indította el.

A „Marihuna”, az ópium, morium, kokain, heroin legújabb s legveszedelmesebb versenytársa, az emberiség legfrissebb pusztítója.

Európában először itt ütötte fel a fejét. Amerikából érkezett s Londonon át gyorsan elterjedt az egész világon. Legutóbb már Párisban is beszéltetett magáról.

Nevét franciául először egy tárgyaláson mondták ki nemrégiben. A vádlott, aki gyilkosság kísérletének súlyos vádjával állott a szajnamegyei törvényszék bírái előtt azzal védekezett, hogy bűnét kábítószer okozta öntudatlanságban követte el.

— Kokain? — kérdezte az etnök.

— Nem — felelt a vádlott — „marihunás” cigarettákat szivtam.

Ezt a feleletet senki se értette s jelentőségét nem fogták fel a tárgyaláson megjelent hatósági személyek.

Csak akkor került világosság a Préfecture de Police „méreg”-ügysztyán, amikor megérkezett a Scotland Yard értesítése az új kábítószer és terjesztőinek pontos rendőri leírásával. Az angol rendőrhatalóságok együttműködésre kértek fel párisi kollégáikat. Rövidesen néhány londoni detektív érkezett a francia fővárosba s most ők is részt vesznek a párisi alvilágot éjszakáról éjszakára felbolygató s mindjobban nyugtalanító razziaokban.

A tisztogató-akció eredményéről még nem adtak ki hivatalos jelentést, de kiszivárgott hírek szerint úgy a Préfecture de Police-on, mint a Scotland Yard-on meg vannak elégedve a razziazők munkájával. Állítólag már

egy tucat „marihuna”-ügynök került lakat alá.

s az elkobzott „marihunás” dohányárak súlya több métermázsa.

Művésztelepet alapít Tatán Esterházy Ferenc gróf

Budapestről jelentik: A Nemzeti Szalon legutóbb megnyitott kiállításán feltűnést keltett néhány festmény, amely tatai tájakat ábrázolt. A kiállító művészek Esterházy Ferenc gróf vendéglátásának ideje alatt készítették ezeket a képeket.

Ez pattantotta ki, hogy a tatai gróf, aki mindig nagy szeretettel viseltetett a különböző művészetek, elsősorban a zene, festészet s irodalom iránt, érdekes tervet valósít meg. Arról van szó, hogy

Tatán művésztelepet alapít, azonban nemcsak festők számára, hanem a gróf vendéglátásban írók és muzikusok is részt vesz-

Az impotens férfi nem beteg, hanem hanyag

Elképzelhetetlen, hogy egy férfi, aki érzi, hogy nemi képességei csökkennek, ne tegyen meg minden lehetőt az impotencia megelőzésére.

Ez annál természetesebb, mert a RETON-tabletták a nemi neuraszténia komoly kezelését teszik lehetővé.

A RETON-t a következőképpen kell bevenni: naponta három tablettát három héten át és azután egy nyolc-tíz napos szünet következik.

Egy RETON tubus 25 tablettát tartalmaz, azaz egy nyolc napos kurára elegendő.

A RETON tabletták használatát mindenki megengedheti magának, mivel leszállított ára tucatszerűen Lej 98.

TESTA

A legbiztosabb hűlés ellen

Az új méreg terjesztői

A különös méreg először mástélevvel ezelőtt Hull angol kikötővárosban tűnt fel.

Hull-ban ebben az időben

egész sereg tomboló, örlöngő részegembert kellett előbb a rendőrségre, azután kórházba szállítani.

A kórházban azután kiderült az illetőkről, hogy nem az alkohol, hanem egy egészen új, ismeretlen kábítószer áldozatai, mely tombolásra készítte őket. A megbetegedett egyéneket valami különös szolidaritás fűzte egybe s egyikük se volt hajlandó elárulni sem a titokzatos kábítószer, se annak terjesztőjét. A szorgalmas rendőri munka mégis eredménnyel járt. Néhány nap múlva ráta-
ütöttek egy kikötői kocsmán s

letartóztatták annak tulajdonosát, egy mexikói indiánt.

Az indián hosszas vallatás után megtört s bevallotta, hogy Angliában ő terjeszti a „marihunát”, ezt az újfajta kábítószer, amely kellemes bódulatba ringatja előbb áldozatát s azután örlöngésbe kergeti.

Többet azonban nem lehetett kivenni az exotikus kikötői kocsmárosból.

A rendőrség azonban mégis újabb adatok birtokába jutott. Kiderítette, hogy

a „marihuna” európai főterjesztője egy hollandi csempész,

aki Rotterdamban lakik.

S az ő szeretője, egy gyönyörű fiatal táncosnő, osztja szét az „árut” a különböző fővárosokban tartózkodó ügynököknek.

A mostani párisi razzia során főleg a szőke táncosnőt szeretné kézrekeríteni a rendőrség, de ez egyelőre elérhetetlen.

A „Marihuna” titokzatos szép táncosnője fut tovább, de Európa éber rendőrsége hamarosan utoléri.

Gonda Jenő

100%-OS természetes átérzést, 5 évi tartósságú biztosítást Önnek az új Brilliant-minőség, a világmárka

Ren delejtörvény

a cégbejegyzésekről

Bucurestiből jelentik: Ma rendelettörvény jelent meg, amely módosítja a cégbejegyzésről szóló törvény egyes szakaszait és arról intézkedik, hogy milyen feltételek mellett lehet kereskedelmi emblémákat használni.

Halálos szerencsétlenség érte Horovitz Tibor CFR főmérnököt

A Lupeni—Lupényi állomás közelében
történt a szerencsétlenség

Aradra szállítják a tragikus halált
halt főmérnök holttestét

Szombaton a kora délutáni órákban megdöbbentő halálos szerencsétlenség híre terjedt el a városban: Horovitz Tibor, a CFR osztályvezető-főmérnöke, aradi társasági élet ismert tagja az áldozata a megdöbbentő balesetnek, amely mélységes részvételt keltett Aradon a főmérnök nagyszámu barátja és tisztelője táborában. Horovitz Tibor mintegy két hónappal ezelőtt került új állomáshelyére, Petrosani—Petrozsénybe és áthelyezését őszintén fájlalta mindenki, de ugyanakkor biztosra vették barátai, hogy a hosszú éven keresztül szaktudásával és hozzáértésével kiérdemelt elismerést új állomáshelyén csak gyarapítani fogja. Horovitz Tibor a legutóbb most annál inkább részvételt kelt mindenkiben, mert a nagytudású mérnök pályája továbbra is felfelé ívelt és most a megmagyarázhatatlan véletlen következtében életét vesztette.

A borzalmas szerencsétlenségről az Aradi Közlöny a következőkben számol be:

Az első megdöbbentő híradás

A kora ebédutáni órákban a CFR aradi igazgatóságához telefonértesítés érkezett. Tekintettel az ünnepre, a telefonista vette fel a szüszavú jelentést, amely közölte, hogy Horovitz Tibor főmérnök, akit két hónappal ezelőtt helyeztek át Petrosani—Petrozsényba, szolgálati utat tett egy sinautón.

A sinautó Vulcan és Lupeni—Lupény között összefutott egy motorosvonattal, a sinautó sofőrje idejében kiugrott, de a hátsó ülésen helyet foglaló főmérnök életét vesztette.

A jelentést felvevő tisztviselő azonnal érintkezésbe lépett az állomásfőnökséggel, ahol ugyancsak a Petrosani—petroszéni igazgatóság kérésére aziránt intézkedtek hogy a tragikus eseményt Horovitz Tibor holttestének hazahozására egy vagon indítsanak azonnal a szerencsétlenség színhelyére. Az állomásfőnökségről azután percek alatt elterjedt a szerencsétlenség híre, hiszen Aradon mindenki ismerte és becsülte a nagytudású főmérnököt, aki évek hosszú során át teljesített az itteni igazgatóságnál közmegelegedésre szolgáló feladatokat.

Horovitz Tibor áthelyezése után is fenntartotta aradi lakását, sőt családja továbbra is Aradon maradt. Pillanatnyilag azonban sem a felesége sem leánya, Éva, aki egy franciaországi egyetem hallgatója, nem tartózkodnak Aradon és csupán rokonságát értesíthette a CFR igazgatósága a szerencsétlenségről. Még a délutáni órákban abban reménykedtek, hogy a hír nem bizonyul valósnak, vagy legalább is túlzottak az első jelentések, mert magánértesülések szerint más és másféle verziók kerültek a szerencsétlenséggel kapcsolatban közszájra. Az Aradi Közlöny telefonon nyomban a szerencsétlenség hírének vétele után érintkezést keresett a Lupeni—Lupényi igazgatósággal, de ünnepi lévén, felvilágosítást nem tudtak adni. Ezután a szerkesztőség a Lupeni—Lupényi csendőrséghez fordult, ahol a következőképpen tudják a borzalmas esemény részleteit:

Hogyan folyt le a katasztrófa?

A Lupeni—Lupényi csendőrséget délelőtt 11 órakor értesítették, hogy

az állomás közelében az első rakodónál halálos szerencsétlenség történt.

Nyomban bizottság szállt ki a helyszínre, ahol a

Nagy kincs
az üde arc

Bőrünk mindennap védtelenül áll szembe az időjárás viszontagságainak, por, korom és sok más — szinte számba sem vessz — tisztátalanság rakodik le rá. A Three Flowers Vanishing Cream egy finom védő réteggel vonja be — anélkül, hogy a bőr légzését megakadályozná — és így eredményesen megvédi minden veszély ellen. Ezenkívül elősegíti a gyengébb árnyalatú puder érvényesülését és így ideális puderalap.

A Three Flowers Vanishing Cream csak egyike ama öt készítménynek, amelyek az otthon végezhető tökéletes szépségápoláshoz szükségesek. A Three Flowers szépségápolás — rendszeres használat mellett — elismerten eredményes. Minden képzett szakember igazolja.

HUDNUT

Three Flowers
szépség-ápolás

következőt állapították meg: Horovitz Tibor mérnök vonalvizsgálat után Vulcan—Vulkánból Lupeni—Lupény felé tartott sinautóján, amelyet egy sofőr vezetett. Az autó, eddig még nem udni miatt, az állomás közelében is hatvan kilométeres sebességgel rohant, amikor

szembetalálta magát egy tolatómozdonnyal, amely az állomás közelében manőverezett.

A sofőr kétségbeesett mozdulatokat tett, mire a mérnök úgy látta, hogy a menekülésnek egyetlen lehetősége van: ha kiugrik az autóból.

Pillanatok alatt játszódott le a tragédia: a főmérnök felszakította a sinautó ajtaját és a menetirányban kiugrott a kocsiból, azonban oly sajnálattal, hogy a nagy sebességgel rohanó autó és a lokomotív közé került.

A sofőr minden erejével fékezett és ezzel sikerült is annyit elérnie, hogy az összeütközés következtében nagyobb szerencsétlenség nem érte. Apróbb sérüléseket szenvedett és a sinautó megrongálódott.

Horovitz Tibor azonban áldozata lett a szerencsétlenségnek, mert koponyáját oly erővel ütötte a mozdony ütközőjéhez, hogy agyveleje kilocsant és szörnyethalt.

A vizsgálat eddigi megállapításai

A csendőrségi vizsgálat elsősorban arra szorított, hogy megállapítsa, kit terhel a felelősség a főmérnök haláláért. Megállapítást nyert, hogy a sofőr nem tartotta be az előírt szabályokat, az állomáshoz érve nem lassította járművét. Ha a mozdony nem halad nagy sebességgel, az összeütközés föltétlenül elkerülhető lett volna, hiszen a manőverező mozdony váltó közelében járt és mire egyvonalba ér a sinautóval, már más vágányon haladt volna.

A csendőrség a sofőrt őrizetbe vette.

Az orvosi vizsgálat Horovitz Tibornál a percek alatt beállított halált konstatahálta csupán. Ezután intézkedtek a holttest elszállítása iránt. Addig is, amíg Aradról megérkezik a holttestet szállító vagon, Labin Henrik ottani kereskedő házában

CENTRAL: D. e 11 $\frac{1}{2}$, d. n. 8, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 1 $\frac{1}{2}$ órákor

Fiam, a miniszter ur

Hans Moser, Hans Brausewetter, F. Rosay, Heil Finkenzerler

CORSO: Nyitott tétő! 11.30 és 3 m. r. s. 5, 7.15, 9.30

Kekszakáll 8. felesége

Gary Cooper és Claudette Colbert

Pótműsor: Schubert szimfóniája, csocsás in s. im.

„URANIA“ 11.30 és 3-kor mérsk. hely. Idegfejtő, izgalmas!

A HEGYEK TITKA

(ROBINSON CRUSOE II.)

H. merész repülőgéppatrickék!

HOLNAP, HÉTFŐN PREMIERÁ

CENTRAL!

A bűn útján

Fordulatos, iebilincselő cselekményű életkép.

KAY FRANCIS a legfeketébb hajú és szemű filmsztár a főszerepben.

Többek kérésére visszahoztuk

Eggerth Márta

legszebb, legbájosabb zenés vigjátékát

CSÓKATTÁSÉ (Frauendiplomat)

Max Hansen és Leo Slezák-kal

Következő műsor:

URANIA

TYP

A legjobb
hajtó

KÖZGAZDASÁG

Az E. G. E.

aradi fiókjának közleménye

A szénakészítésről

Állatállományunk legfontosabb tényezője a szén. De szén és szén között igen nagy értékülönbség lehet. Kellner szerint a kitűnő réti szén fehérjeter tartalma 6.5 százalék, keményítőtartalma 40.6 százalék, a silány réti széné ezzel szemben csak 2.5 százalék, illetőleg 18.9 százalék, tehát kevesebb, mint fele az előbbinek. Ha meggondoljuk, hogy a durva buzakorpa fehérjeter tartalma 9.8 százalék, keményítőtartalma pedig 42.6 százalék, akkor igazat kell adnunk azoknak a gazdáknak, akik a jó szénát értékben a szemes abrakhoz hasonlítják, rosszat pedig a szalmánál alig értéklék többre.

A szén értéke főképpen attól függ, hogy milyen fűfajtákból áll és hogy mikor és milyen módon kaszáltuk le, szárítottuk meg és gyűjtöttük össze. A réteinket alkotó fűfélék milyensége tekintetében sokszor alig tehetünk valamit, mert például száz réteinket nincsen módunkban öntözni, a nedveseket nem mindig leszünk képesek leszárolni. A műtrágyázás, amivel a réti növényzetében a hereféléket elszaporíthatjuk, a mai árviszonyok mellett aligha lesz gazdaságos. Ugyanez áll a rétek mesterséges, fűmagvetéssel való felújításáról is.

A szén készítése azonban akarunktól és szaktudásunktól függ s bár az időjárás kedvezőtlensége beleszólhat munkánkba, mégis még ennek rontó hatását is mérsékelhetjük a helyes kezeléssel.

A szén minőségére igen nagy hatással van a kaszálás idejének helyes megválasztása. Sok gazda azért késik a kaszálással, mert így nagyobb termést remél. Csakhogy ez a mennyiségű növekedés nem áll arányban a minőségi romlással. Az előregedett fűfélék növények szárából a tápanyagok a magba szívódtak át, a mag jó része kipereg s ami megmarad, az már csak a tápértékben alaposan megfogyatkozott szalma. Ezért tartasuk magunkat ahhoz a régi gazdareguláshoz, hogy a rétet akkor kaszáljuk le, mikor a benne levő növények tulnyomó része éppen virágzik.

A szén minőségét gyűjtés közben két dologronthatja: a nedvesség és a tulsok napsütés. A sokáig rendben hagyott szénát, ha nem is kap esőt, az éjjeli harmat erősen megáztatja. Az ázott szénára naphosszat sötét nap kiszívja szép zöld színt, elveszi jó illatát. Ennek úgy vehetjük elejét, hogy vagy gyakran forgatjuk a szénát s két nap alatt annyira megszáritjuk, hogy boglyába lesz rakható, vagy pedig — különösen ott, ahol nagy éjjeli harmatképződés szokott lenni — a délelőtt lekaszált szénát délután megforgatjuk, estére kis rudasokba gyűjtjük, másnap reggel ismét szétterítjük, délelőtt megforgatjuk és estére — ha jó az idő — kész a finom, zölden maradt, illatos szén, amit már akár kazalba is hordhatunk. Ez a módszer látszólag túl sok munkát igényel, de hacsak a munkásiány nem teszi lehetetlenné, mégis mindenkinek ajánlhatjuk, ott pedig, ahol a munkásiány miatt keresztülvihetetlen, legalább a kis csikók, borjúk és növendék bikák szénáját kellene ilyen módon elkészíteni. Mert ez a munkatöbblet állatállományunk gyarapodása útján mindenesetre meg fog térülni.

A pillangósvirágú mesterséges takarmánynövények szénájának lekaszálása és összegyűjtése közben ugyanezeket az elveket kell szemel előtt tartanunk, tehát: virágzás körül kaszálni, nedvességtől, tulsok naptól óvni, minél előbb készre száritani. Eppen csak ezeknek a növényeknek törékeny leveleire kell tekintettel lennünk és a forgatást nem szabad olyankor végezni, amikor a napsütés

KÉRJE

az

előzőleg
szöveteket

Ami ÚJAT hoz a jövő
divát, megtalálja már ma
az 1938-as ELECTA
szövet kollekcióban.

A „DOROBANJUL” gyár terméke

törékennyé tette a leveleket. Ezt a munkát harmatszálta előtt, vagy naplemente körül kell elvégezni, amikor a levelek puhábbak. Ezeknek a takarmánynövényeknek szárítása közben jó szolgál

latot tesznek, különösen nedvesebb, harmatosabb vidékeken a háromágu, vagy tetőalaku szárítóalkuványok, amelyekre a félig száradt szénát teljes kiszáradásig felrakjuk.

Uj rendelkezések a behozattal kapcsolatban

A vámraktár csak olyan árut fogadhat el, amelynek behozattali engedélyét már kiadták

A külkereskedelmi vezérigazgatóságnál behatóan foglalkoznak a behozattali engedélyek meghosszabbításának kérdésével. Mint ismeretes, a törvény értelmében a behozattali engedélyek hat hónapig érvényesek és azokat az esetben lehet meghosszabbítani, ha a hat hónapon belül azok indokolt okok miatt nem voltak felhasználhatók. A március 11-ikén megjelent rendelet törvény értelmében a behozattali engedély érvényének meghosszabbítását még annak lejártá előtt kell kérni. A hat hónap lejártá után a behozattali engedély hatálya nem hosszabbítható meg.

A hat hónap lejártá előtt viszont a behozattali

engedély kérvényének meghosszabbítását olyképen kell kérni, hogy igazolni kell azt, hogy az áru tényleg létezik. Ezt a tényt olyan módon igazolják, hogy a kérvényhez csatolják a megrendelő lapot, annak igazolását, hogy az árut elküldik, valamint azt a levelezést, amelyből kitűnik, hogy az áru leszállítása miért késétt. Ezzel az igazolással a behozattali engedély érvényének meghosszabbításához haladéktalanul hozzájárulnak. Ezeknek az okmányoknak hiánya automatikusan maga után vonja a behozattali engedély érvényének meghosszabbításának megtagadását. A megieelő okmányok csatolása esetén egyébként a meghosszabbítást három hónapra engedélyezik.

A miniszterium arra az álláspontra helyezkedik, hogy a jövőben megőrzik a kereskedelmi titkot és ezért nem hozzák nyilvánosságra a kiadott behozattali engedélyek kimutatását. Hoztak még egy másik nagyfontosságú határozatot is, amelynek értelmében ezentúl az árut a vámraktárba csak akkor lehet elhelyezni, ha előzőleg arra vonatkozóan már kibocsátották a behozattali engedélyt. Eddig ugyanis az volt a rendszer, hogy az árut megrendelték, az megérkezett a vámraktárba és az importőr csak ekkor folyamodott a behozattali engedélyért, amelynek sürgős kiadását kérte az azzal az indoklással, hogy áruja már a vámnál van. Azokat az importőröket, akik az újabb rendelkezést nem veszik tekintetbe, azzal büntetik, hogy hatálytalannítják behozattali engedélyüket.

GOVORA gyógyfürdőhely

Nedvesség és szélmentes völgyben; erdővel övezett fekvése kellemes éghajlatot, tiszta pormentes levegőt biztosít.

JÓD ÉS KÉNTARTALMU ASVANYVIZE gyógyhatást fejt ki: reuma, artritisz, köszvény, vér- és bőrbajok, valamint visszértágulás esetében.

HIDROELEKTRIKUS FÜRDŐK, diatermia, mechanoterápia, helyi villanykezelések, iszap-pakolások, elektroforo-terápia, félfürdők, szénasav fűrészt. egéztetik ki GOVORAN az ásványvíz kura kiegészítő hatását.

INHALÁCIÓ permetezés, süritett levegő (mint Reichenhallerban) stb. utóleráthatatlan hatást fejtenek ki a krónikus nátha, a légutak száraz katarusai stb. kezelésénél.

Szállodák: „PALACE” és „BALNEARA”, a legmodernebb kényelemmel vannak berendezve. **SZEZON JUNIUS 1—SZEPTEMBER 30.**

Prospektus és árjegyzéket kéri: Societatea Govora, Calimanești Str. Brezoiu 62., București.

Rapid, Barátky Rapid, Bodola Venus, Dobay Ripensia.

Tartalmak: Sadovskij AMEFA, Chiron Ripensia, Bărbulescu Venus, Kovács CAO és Praszler AMEFA.

A válogató bizottság ezalkalommal változtatásokat eszközölt a már kijelölt válogatott világbajnoki kereten, amelyekből Nagy és Kotormányi kikerültek, de viszont David, a CAO kapusa bekeült. Az új világbajnoki keret a következő:

Kapusok: Pavloger, Sadovskij, David.

Hátvédek: Bürger, Chiron, Sfera, Felecan I. Fedezetek: Vintila, Bărbulescu, Rășinariu, Doora, Raffinszky, Brandabura.

Csatárok: Bindea, Kovács, Moldoveanu, Barátky, Bodola, Dobay és Bogdan.

A jugoszláv NB állása

1. BSK	17	11	3	3	43:23	25
2. HASK	17	11	2	4	36:21	24
3. Gradjanski	17	10	3	4	49:21	23
4. BASK	17	8	2	7	35:29	18
5. Hajduk	17	6	5	6	32:33	17
6. Slavia	17	6	4	7	22:26	16
7. Jugostavia	17	5	5	7	22:22	15
8. Jedintsvo	17	4	4	9	13:32	12
9. Ljubljana	17	3	4	10	22:40	10
10. Konkordia	17	4	2	11	22:49	10

O Az Intelegera választmányi ülése. Az Intelegera vasárnap, június 22-én, délelőtti 10 órákor, a Dnyák-féle vendéglőben választmányi ülést tart, amelyre a tárgyszorúkat fontosságára való tekintettel, valamennyi választmányi tag és elsőcsapatbeli játékos megjelenését kéri a vezetőség.

O Uj német csapat áll ki vasárnap az Aston Villa ellen. A német világbajnoki kísérleti csapat vasárnap Stuttgartban új összetétellel áll ki az Aston Villa ellen. A német csapat összetétele a következő: Jakob — James, Schmaus — Kupfer, Gildbrunner, Skoumal — Leher, Ströh, Lenz, Hahnemann, Pesser.

O Kohut a magyar világbajnoki keretben! Magyarország is benevezte világbajnoki keretét a franciaországi tornára és a keretben a jelenleg Franciaországban játszó Kohut Vilmos, a Ferencváros és a magyar válogatott egykori balszélsője is helyet kapott. A szűkebb keret, amely a vasárnapi forduló után egyhetes pihenőre tér, a következő: Szabó, Háda, Korányi, Bíró I., Polgár, Lázár, Sücs, Turay, Balogh (Ujpest), Szalay (Ujpest), Sas, Bíró II., Zsengeller, Vincze, Sárosi dr., Toldi, Titkos.

O Sebesan Simeria—piskii bíró vezet a Ripensia—AMEFA mérkőzést. A vasárnapi Ripensia—AMEFA mérkőzést Sebesan Stefan, az ismert Simeria—piskii bíró vezet le. A Sparta—Tricolor elsőosztály bajnoki mérkőzésen egyébként Marhelyett Adamovici a határbíró, a Fortuna—Olimpia ifjúsági bajnoki mérkőzés pedig nem reggel 9 órákor, hanem délután 17 órákor veszi kezdetét.

O 50 grammal súlyosabbnak találtak a kemérsénel azt a súlygolyót, mellyel Schulleri, a KAC még ifjúsági korban levő atlétája Braşovban, fantasztikusan hangzó 14 m. 62 cm. új román rekordot jelentő eredményét dobta. Vasárnap mindenestre a bucaresti-i versenyen igazolhatja eredményét.

O 53 mp. eredménnyel győzött Nemes Bucurestiben a német—román rögbimérkőzés szünetében.

ÚJ KÖNYVEK

— Hans Dominik: „A hármak hatalma”. Hans Dominik, akinek fantáziája nemcsak a nagy technikai kérdések elméleti megoldására, hanem lebilincselő regény témák kidolgozására és feldolgozására is egyaránt kiterjed, ebben a regényben háttérben a képzelettel és mesteri tollal írja meg Amerika és Anglia lázas készülődését a jövő évtizedekben megvívandó óriási aranyu nagy háborúra, amelyet azonban a világ három részéről titokzatos módon összekerülő három barát: egy angol és egy indiai összefogása technikai és okkult tudományok alkalmazásával megakadályozza. Mélyen átgondolva, érdekfeszítően összeállítva és festői nyelven, lenyűgöző módon megírva: ezt nyújtja ebben a regényében Németországnak egyik legkeresettebb írója: Hans Dominik. Megjelent a „Nova” kalandosregénysorozatában.

— Dennis Wheatley: „A sátán elszabadul”. Kevesen tudják, hogy a Fekete Mágiát, ezt a lélekromboló sátán-kultust titokban még ma is üzik — és nemcsak Haitiben, Kinában, vagy Afrikában, hanem a világ minden városában! Dennis Wheatley, a kitűnő angol író ezt a furcsa és félelmetes tudományt vette legújabb könyve háttérül. Fialtal lány az egyik főszereplője ennek a romantikus történetnek, — Tanith, aki, minthogy kiváló médium, sátánisták karmái közé kerül. Másik főszereplője egy óriás termetű fiatal amerikai milliomosfiú, aki véletlenül háromszor is találkozott a gyönyörű lánnyal az alvilág különböző részein, amikor végre sikerül megismerkedni vele, megtudja, hogy a sátáni tudomány eszköze lett és csak nagy nehézségek árán lehet őt kiszabadítani a Pokol híveinek köréből. Azok, akik Dennis Wheatley első könyvét, „A stambuli eunuch”-ot

„Szabad utvonala”

Könnyen nyer szabad utvonala, ha kocsija BOSCH kúrtal van felszerelve, amely erős, tiszta és mégis kellemes hangjával megtisztítja az utat. A BOSCH kúrt minden gépjármű sabb jelzőkúrt minden gépjármű számára. Szép, elegáns formája minden kocsit díszíti. BOSCH kúrtöt is szállít, ép úgy autók mint motorkerékpárok részére.

AMEGEBIZMÁTÓ FELSZERÉLES MINDEN GÉPJÁRMŰ SZÁMÁRA

LEONIDA & Co. Bucureşti és Mókia

BOSCH SERVICE: Leonida & Co. Bucureşti
Soc. Acumulator, Timişoara
H. Danek, Braşov
Müller & Lorenz, Sibiu

olvasták, örömmel fedezik fel ebben a könyvben az újszerűséget, a fölényes mesészővő tudását és a misztikus, emberfölötti dolgok ügyes keverését a valósággal. „A sátán kiszabadul” kétségtelenül a legbizarrabb, legizgalmasabb kalandorregény, amely az utóbbi években megjelent.

MODERN

és faragott hátók, ebédlők, uriszobák, kombinált szekrények, különböző fazonokban jutányosan kaphatók

Jonás Aladár
butorgyárában

Arad, Str. Consistorului Nr. 42.

Telefon: 2072.

ARADI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓ HIVATALA

ELKÖLTÖZIK
JUNIUS 1-ÉN

ÚJ HELYSÉGE:

BUL. REGINA MARIA 19. SZ.
(MINORITA-TEPLOMMAL SZEMBEN)

TELEFON: 1151.

